

Stowarzyszenie „Aktywni dla Piekar”
ul. Kusocińskiego 4
41-946 Piekary Śląskie
email: aktywnidlapiekar@gmail.com

Piekary Śląskie, dnia 11.08.2026 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Piekary Śląskie
Pan Tomasz Wesołowski

Prosimy o przekazanie pisma wszystkim radnym Rady Miasta

WYSTĄPIENIE PO SPOTKANIU KONSULTACYJNYM – WNIOSKI
DOTYCZĄCE KOMPLETNOŚCI DOKUMENTACJI PROJEKTU MPZP W
REJONIE UL. GRANICZNEJ

dotyczącym projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla
terenów położonych w rejonie ul. Granicznej

W dniu 15 lipca 2026 r. uczestniczyliśmy w spotkaniu konsultacyjnym dotyczącym projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. Granicznej w Piekarach Śląskich. Projekt planu ma dopuścić możliwość lokalizacji Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych – ITPOK.

Podczas spotkania złożyliśmy do protokołu pisemne stanowisko wskazujące na istotne wątpliwości dotyczące dokumentacji planistycznej, warunków geologicznych i wodnych terenu oraz bezpieczeństwa planowanej inwestycji.

Niniejsze pismo kierujemy do Prezydenta Miasta jako organu odpowiedzialnego za sporządzenie projektu planu i prowadzenie procedury planistycznej. Jednocześnie przekazuję pełną treść pisma, wraz z załącznikiem nr 1, do wiadomości Przewodniczącego Rady Miasta oraz wszystkich radnych, ponieważ to Rada Miasta będzie podejmowała ostateczną decyzję o uchwaleniu planu. Przedstawione problemy, pytania i wnioski powinny być znane radnym przed rozpoczęciem prac komisji oraz przed głosowaniem nad projektem planu.

Nie przesądzamy, że realizacja inwestycji na tym terenie jest niemożliwa. Uważamy jednak, że przed podjęciem decyzji należy wyjaśnić wszystkie istotne zagrożenia i niejasności oraz przedstawić mieszkańcom i radnym pełną dokumentację potwierdzającą, że teren został właściwie rozpoznany.

1. Zbyt późne udostępnienie opracowania ekofizjograficznego

Od kwietnia 2026 r. kilkakrotnie koleżanka występowała do Urzędu Miasta o udostępnienie opracowania ekofizjograficznego wykorzystanego przy sporządzaniu projektu planu i prognozy oddziaływania na środowisko.

Dokument został jej udostępniony dopiero 13 lipca 2026 r., czyli dwa dni przed spotkaniem konsultacyjnym. Tak krótki czas nie pozwalał na jego dokładną analizę, porównanie z prognozą oddziaływania na środowisko ani przygotowanie pełnego stanowiska.

Opracowanie zawiera informacje dotyczące między innymi dawnych robót górniczych, obniżen terenu, możliwych pustek poeksploatacyjnych, warunków wodnych oraz zagrożeń podtopieniami. Są to zagadnienia zasadnicze dla oceny, czy teren nadaje się do lokalizacji dużej instalacji przemysłowej.

Konsultacje społeczne powinny dawać mieszkańcom rzeczywistą możliwość zapoznania się z dokumentacją, a nie jedynie formalną możliwość uczestnictwa w spotkaniu.

2. Uwarunkowania geologiczne i pogórnice

Z opracowania ekofizjograficznego wynika, że działalność górnicza doprowadziła na tym obszarze do powstania rozległych niecek terenowych. W dokumencie wskazano, że jedna z nich obejmuje rejon ulic Granicznej i Parkowej, a maksymalne obniżenie terenu przekracza 23 metry.

Opracowanie zwraca również uwagę na możliwość występowania:

- dawnych szybów i szybików,
- pustek poeksploatacyjnych,
- terenów dawnej płytkiej eksploatacji,
- obszarów, dla których nie zachowała się pełna dokumentacja sposobu likwidacji wyrobisk,
- zagrożeń dla powierzchni terenu i posadowionych na niej obiektów.

Planowana instalacja ma być obiektem o znacznych rozmiarach, wymagającym trwałego i bezpiecznego posadowienia. Dlatego przed dopuszczeniem takiej funkcji należy jednoznacznie określić, czy teren został aktualnie i szczegółowo rozpoznany pod względem geologicznym, geotechnicznym i pogórnym.

3. Warunki wodne, podtopienia i zalewiska

W opracowaniu ekofizjograficznym wskazano również, że likwidacja kopalni oraz zmiany w sposobie odwadniania wyrobisk mogą powodować podnoszenie poziomu wód, powstawanie zalewisk i zwiększenie ryzyka podtopień.

Mieszkańcy od wielu lat obserwują lokalne podtopienia w rejonie ul. Granicznej oraz w sąsiedztwie sklepu Kaufland, na terenie określanym jako niecka Montometu. Zjawiska te nie występują wyłącznie podczas wyjątkowo intensywnych opadów.

W przypadku instalacji związanej z transportem, magazynowaniem i przetwarzaniem odpadów szczególnego znaczenia nabiera ryzyko:

- zalania obiektów instalacji,

- zalania miejsc magazynowania odpadów,
- przedostania się zanieczyszczeń do gruntu i wód,
- awarii systemów odwodnienia,
- przeciążenia kanalizacji podczas intensywnych opadów,
- dalszego podnoszenia poziomu wód po zakończeniu działalności górniczej.

Konieczne jest więc wskazanie, jakie aktualne badania i analizy wykonano w tym zakresie.

4. Aktualność i kompletność dokumentacji

Opracowanie ekofizjograficzne zostało sporządzone w 2021 r. i zaktualizowane w 2023 r. Sam wiek dokumentu nie oznacza, że jest on nieprzydatny. Nie wiadomo jednak, czy przed wykorzystaniem go w procedurze prowadzonej w 2026 r. ponownie sprawdzono aktualność danych dotyczących:

- poziomu wód,
- podtopień i zalewisk,
- stanu dawnych wyrobisk,
- zmian zagospodarowania terenu,
- jakości powietrza,
- stanu wód i gruntów,
- zmian klimatycznych i intensywności opadów.

Nie jest również jasne, jakie aktualne badania odnoszą się bezpośrednio do terenu przy ul. Granicznej, a jakie materiały mają charakter ogólny i dotyczą całego miasta lub regionu.

W dokumentacji powinno zostać wyraźnie wskazane, które ustalenia opierają się na aktualnych badaniach terenowych, a które jedynie na materiałach archiwalnych, mapach lub ogólnych założeniach.

5. Prognoza oddziaływania na środowisko

Opracowanie ekofizjograficzne i prognoza oddziaływania na środowisko zostały sporządzone przez tego samego autora. Nie oznacza to automatycznie naruszenia prawa, ale uzasadnia pytanie, czy dokumentacja została poddana niezależnej ocenie specjalistycznej.

W przypadku inwestycji o tak dużym znaczeniu należy wyjaśnić:

- czy prognoza została zweryfikowana przez innych specjalistów,
- czy wykonano niezależną ocenę warunków geologicznych i hydrogeologicznych,
- czy analizowano wpływ na zdrowie mieszkańców,
- czy oceniono oddziaływania skumulowane,
- czy uwzględniono pracę istniejących zakładów przemysłowych, ruch drogowy i obecny stan jakości powietrza,

- czy analizowano okresy rozruchu, awarii, pożaru lub nieprawidłowej pracy instalacji.

Nie wystarczy wskazanie, że planowana instalacja będzie musiała spełniać obowiązujące normy. Należy również ustalić, jakie będzie rzeczywiste łączne obciążenie mieszkańców po uwzględnieniu już istniejących źródeł emisji, hałasu i ruchu drogowego.

6. Dokumenty i opinie właściwych organów

Mieszkańcy i radni powinni mieć dostęp do pełnej dokumentacji opinii i uzgodnień uzyskanych w toku procedury planistycznej.

Dotyczy to w szczególności dokumentów przekazanych i otrzymanych od:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jeżeli jego stanowisko było wymagane lub zostało uzyskane,
- organów administracji geologicznej,
- organów nadzoru górniczego, jeżeli zwracano się o ich stanowisko,
- innych organów opiniujących lub uzgadniających projekt planu.

Istotne jest nie tylko udostępnienie końcowych opinii, ale także wskazanie, jakie informacje o planowanej funkcji, jej skali oraz warunkach terenu zostały przekazane tym organom.

Wnioski

W związku z powyższym zwracam się do Prezydenta Miasta o:

1. **opublikowanie pełnego opracowania ekofizjograficznego** wraz ze wszystkimi załącznikami i aktualizacjami;
2. **przedstawienie wykazu wszystkich badań, analiz i ekspertyz** wykonanych dla terenu przy ul. Granicznej, wraz z nazwami dokumentów, datami ich sporządzenia, autorami i podmiotami zlecającymi;
3. **jednoznaczne wskazanie, których badań dotychczas nie wykonano**, w szczególności badań geotechnicznych, hydrogeologicznych, geologiczno-inżynierskich, badań pustek poeksploatacyjnych oraz analizy ryzyka podtopień;
4. **wyjaśnienie, w jaki sposób potwierdzono aktualność dokumentacji z lat 2021–2023 i czy w 2026 r. przeprowadzono aktualną wizję terenową oraz pomiary;**
5. **udostępnienie wszystkich opinii i uzgodnień właściwych organów**, wraz z dokumentacją przekazaną tym organom;
6. **zlecenie niezależnej oceny specjalistycznej** dotyczącej warunków geologicznych, pogórnich i wodnych terenu oraz kompletności prognozy oddziaływania na środowisko;
7. **przedstawienie analizy wpływu planowanej instalacji na zdrowie mieszkańców i środowisko**, z uwzględnieniem oddziaływania skumulowanego z istniejącymi zakładami, transportem i obecnym stanem zanieczyszczenia;

8. **zapewnienie mieszkańcom i radnym odpowiedniego czasu na zapoznanie się z pełną dokumentacją** przed zakończeniem procedury i skierowaniem projektu planu pod obrady Rady Miasta;
9. **udzielenie pisemnej odpowiedzi na zagadnienia przedstawione w niniejszym piśmie i w załączniku**, ze wskazaniem dokumentów stanowiących podstawę odpowiedzi.
10. **przekazanie niniejszego pisma wraz z załącznikiem nr 1 wszystkim radnym Rady Miasta Piekary Śląskie oraz potwierdzenie, kiedy i w jaki sposób dokument został im udostępniony.**

Niezależnie od powyższych wniosków skierowanych do Prezydent Miasta, zwracamy się również do radnych Rady Miasta, którzy będą podejmowali decyzję o uchwaleniu planu. Poniższy apel nie zastępuje potrzeby zapoznania się przez radnych z całym niniejszym pismem i załącznikiem. Stanowi jedynie podsumowanie najważniejszych kwestii, które powinny zostać wyjaśnione przed podjęciem decyzji o uchwaleniu planu.

Apel do radnych

Do radnych Rady Miasta zwracamy się o niepodjęcie decyzji o uchwaleniu planu do czasu uzyskania jednoznacznych i udokumentowanych odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy teren został aktualnie i wystarczająco zbadany pod względem geologicznym i pogórnym?
2. Czy rozpoznano dawne szyby, szybiki, pustki poeksploatacyjne oraz ryzyko zapadlisk i deformacji terenu?
3. Czy zbadano obecny i przewidywany poziom wód oraz ryzyko podtopień i zalewisk?
4. Czy prognoza oddziaływania na środowisko opiera się na aktualnych badaniach tego konkretnego terenu?
5. Czy przeanalizowano wpływ planowanej instalacji na zdrowie mieszkańców oraz jej łączne oddziaływanie z istniejącymi zakładami przemysłowymi i transportem?
6. Czy dokumentacja została zweryfikowana przez niezależnych specjalistów?

Uchwalenie planu nie jest jeszcze zgodą na budowę instalacji, ale tworzy podstawę prawną do podejmowania dalszych działań inwestycyjnych. Dlatego nie można odkładać wszystkich najważniejszych analiz na późniejszy etap.

Decyzja dotycząca przeznaczenia terenu przy ul. Granicznej może mieć skutki dla mieszkańców przez wiele dziesięcioleci. Powinna być oparta na aktualnych badaniach, kompletnej dokumentacji i zasadzie ostrożności, a nie na przypuszczeniach lub założeniu, że zasadnicze problemy zostaną wyjaśnione dopiero po uchwaleniu planu.

Szczegółowy wykaz pytań i dokumentów wymagających przedstawienia stanowi załącznik nr 1 do niniejszego pisma.

Z poważaniem

Załącznik nr 1:

Szczegółowy wykaz pytań i dokumentów wymagających przedstawienia

I. Dostęp do dokumentacji

1. Z jakich przyczyn opracowanie ekofizjograficzne zostało udostępnione dopiero 13 lipca 2026 r.?
2. Kiedy do Urzędu Miasta wpłynęły wcześniejsze wnioski o jego udostępnienie?
3. Kiedy i w jaki sposób zostały rozpatrzone?
4. Czy opracowanie zostanie opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej wraz ze wszystkimi załącznikami i aktualizacjami?
5. Czy termin przedstawiania uwag zostanie dostosowany do daty udostępnienia pełnej dokumentacji?

II. Warunki geologiczne i pogórnice

1. Czy wykonano aktualną inwentaryzację dawnych szybów, szybików i wyrobisk?
2. Czy sporządzono aktualną mapę terenów dawnej płytkiej eksploatacji?
3. Czy zbadano możliwość występowania pustek poeksploatacyjnych?
4. Czy określono ryzyko zapadlisk, deformacji nieciągłych i dalszego osiadania terenu?
5. Czy przeprowadzono badania stabilności i nośności podłoża?
6. Czy wykonano dokumentację geologiczno-inżynierską dla terenu objętego projektem planu?
7. Czy oceniono możliwość bezpiecznego posadowienia obiektów planowanej instalacji?
8. Kto wykonał poszczególne badania, kiedy je wykonano i kto je zlecił?

III. Warunki wodne i ryzyko podtopień

1. Czy wykonano aktualne badania poziomu wód gruntowych?
2. Czy określono wpływ likwidacji kopalni i zmian sposobu odwadniania wyrobisk?
3. Czy zinwentaryzowano miejsca obecnych podtopień i zalewisk?
4. Czy sporządzono mapę zagrożeń wodnych dla obszaru planu?
5. Czy analizowano teren określany jako niecka Montometu?
6. Czy oceniono wydajność istniejącego systemu odwodnienia?
7. Czy uwzględniono intensywne i długotrwałe opady oraz zmiany klimatyczne?
8. Czy przeanalizowano możliwość zalania obiektów instalacji i miejsc magazynowania odpadów?

9. Czy oceniono ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do gruntu oraz wód powierzchniowych i podziemnych?
10. Czy przeanalizowano skutki awarii systemów odwodnienia albo przerwy w zasilaniu?

IV. Aktualność dokumentacji

1. Czy w 2026 r. przeprowadzono ocenę aktualności opracowania ekofizjograficznego?
2. Kto i kiedy dokonał tej oceny?
3. Czy przeprowadzono aktualną wizję terenową?
4. Czy wykonano nowe pomiary i badania?
5. Czy zaktualizowano informacje dotyczące:
 - poziomu wód,
 - podtopień i zalewisk,
 - stanu dawnych wyrobisk,
 - jakości powietrza,
 - stanu wód i gruntów,
 - hałasu,
 - zmian zagospodarowania terenu?
6. Czy sporządzono dokument potwierdzający aktualność materiałów z lat 2021–2023?

V. Prognoza oddziaływania na środowisko

1. Jakie dokumenty wykorzystano przy sporządzaniu prognozy?
2. Które z nich odnoszą się bezpośrednio do terenu przy ul. Granicznej?
3. Które materiały mają charakter ogólny, regionalny lub archiwalny?
4. Czy prognoza została poddana niezależnej weryfikacji?
5. Czy wykonano osobną analizę wpływu planowanej instalacji na zdrowie mieszkańców?
6. Czy analizowano wpływ na dzieci, osoby starsze i osoby przewlekle chore?
7. Czy uwzględniono:
 - emisje do powietrza,
 - wpływ na wody i grunt,
 - hałas,
 - transport odpadów,
 - magazynowanie odpadów,
 - pozostałości po spalaniu,

- rozruch i wyłączanie instalacji,
 - awarie,
 - pożary,
 - nieprawidłową pracę systemów oczyszczania spalin?
8. Czy wykonano analizę oddziaływania skumulowanego?
 9. Jakie istniejące zakłady przemysłowe i źródła emisji uwzględniono?
 10. Czy uwzględniono zwiększenie ruchu samochodów ciężarowych?
 11. Czy wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń?
 12. Z jakich lat pochodzą dane wykorzystane w analizach?

VI. Opinie i uzgodnienia

Wnosimy o udostępnienie:

1. uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy;
2. wystąpień miasta do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
3. dokumentacji przekazanej Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska;
4. opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
5. dokumentacji przekazanej Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu;
6. opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego;
7. stanowisk Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jeżeli zostały uzyskane;
8. stanowisk organów administracji geologicznej;
9. stanowisk organów nadzoru górniczego, jeżeli zostały uzyskane;
10. pozostałych opinii i uzgodnień dotyczących warunków środowiskowych, geologicznych, górniczych i wodnych.

VII. Sposób udzielenia odpowiedzi

Wnosimy o:

1. udzielenie odpowiedzi odrębnie na poszczególne grupy zagadnień;
2. wskazanie nazw i dat dokumentów stanowiących podstawę odpowiedzi;
3. podanie adresów internetowych, pod którymi dokumenty zostały opublikowane;
4. wyraźne wskazanie, których badań lub analiz dotychczas nie wykonano;
5. unikanie odpowiedzi ograniczającej się do stwierdzenia, że wszystkie szczegółowe badania zostaną przeprowadzone dopiero na późniejszym etapie inwestycji.

Z poważaniem